

Besluit tot aanwijzing gemeentelijk monument

GM115 | Kerkstraat 3 en 5 | 6151 CK Munstergeleen

Burgemeester en wethouders van Sittard-Geleen,

overwegende:

- dat naast de door het rijk aangewezen en op grond van de Monumentenwet beschermde rijksmonumenten, er in de gemeente ook cultuurhistorisch waardevolle gebouwen of bouwwerken zijn gelegen, die weliswaar niet van rijksbelang zijn, maar wel een beeld geven van de plaatselijke ontwikkelingen en historie;
- dat een aantal jaren geleden is gestart met de inventarisatie van gebouwen en bouwwerken die belangrijk zijn voor de historie, identiteit en het karakter van Sittard-Geleen;
- dat uit de inventarisatie door de Monumentencommissie Sittard-Geleen een selectie is gemaakt;
- dat hierbij de criteria schoonheid, betekenis voor de wetenschap en cultuurhistorische waarde zijn gehanteerd;
- dat per object een redengevende omschrijving is vervaardigd, waarin naast een omschrijving van het object, tevens de motivatie voor selectie is opgenomen;
- dat het voornemen tot aanwijzing en de redengevende omschrijving van het genoemde object, overeenkomstig het bepaalde in artikel 4.2 van de Verordening "Cultuurhistorie Sittard-Geleen 2008", voor advies zijn voorgelegd aan de Monumentencommissie;
- dat de Monumentencommissie op 13 mei 2008 heeft geadviseerd om over te gaan tot aanwijzing van het bovenvermelde object tot gemeentelijk monument;
- dat de eigenaren, hypothecaire schuldeisers en anderszins zakelijk gerechtigden bij schrijven van 19 juni 2008 in kennis zijn gesteld van het voornemen tot de aanwijzing als bedoeld in artikel 4.3 van de Verordening "Cultuurhistorie Sittard-Geleen 2008" en voorts op grond van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, publicatie van het voornemen tot aanwijzing heeft plaatsgevonden in het plaatselijke huis- aan huisblad "De Trompetter" van 25 juni 2008;
- dat het college van burgemeester en wethouders overeenkomstig de bepalingen in afdeling 3.4. van de Algemene wet bestuursrecht eenieder in de gelegenheid heeft gesteld zienswijzen ten aanzien van het ontwerp-besluit tot aanwijzing van het object Kerkstraat 3 en 5 te Munstergeleen naar voren te brengen;
- dat de heer Beuken namens het kerkbestuur per e-mail van 9 juli 2008 melding maakt van een aantal onvolkomenheden in de redengevende omschrijving en dat op basis hiervan de redengevende omschrijving is aangepast;

gelet op:

de verordening "Cultuurhistorie Sittard-Geleen 2008";

besluit:

Het object Kerkstraat 3 en 5 te Munstergeleen op het perceel kadastraal bekend MSG00 sectie C nummer(s) 1883 aan te wijzen tot gemeentelijk monument als bedoeld in artikel 4.1 van de verordening "Cultuurhistorie Sittard-Geleen 2008, waarbij voor de motivatie van de aanwijzing wordt verwezen naar de waardestelling in de redengevende omschrijving die als bijlage aan dit besluit is toegevoegd en onlosmakelijk deel uit maakt van dit besluit.

Sittard, 27 oktober 2008,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Sittard-Geleen
namens dezen,
Teamleider Ruimtelijk Ontwerp,



E.F.W.M. Limpens BNT

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u volgens de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht, binnen zes weken, na datum van verzending van deze brief, beroep instellen bij de Arrondissementsrechtbank te Maastricht, sector bestuursrecht, Postbus 1988, 6201 BZ Maastricht.

Het beroepschrift dient ondertekend te zijn en tenminste het volgende te bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen u in beroep gaat;
- de gronden van het beroep.

Indien u een beroepschrift heeft ingediend, kunt u ook op grond van artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht, de voorzieningenrechter van de Arrondissementsrechtbank te Maastricht verzoeken een voorlopige voorziening te treffen, indien u van mening bent dat onverwijlde spoed dat, gelet op de betrokken belangen, vereist! U kunt dit verzoek richten aan: de voorzieningenrechter van de Arrondissementsrechtbank te Maastricht, sector bestuursrecht, Postbus 1988, 6201 BZ Maastricht.

De gegevens van het object worden na aanwijzing opgenomen in het gemeentelijke monumentenregister, de gemeentelijke basisadministratie en eveneens doorgegeven aan het Kadaster te Roermond.

Kerngegevens gemeentelijk monument:

Monumentnummer	: GM115
Naam monument	: pastorie
Adres	: Kerkstraat 3 en 5
Postcode en plaats	: 6151 CK Munstergeleen
Kadastrale aanduiding	: MSG00 sectie C nr(s) 1883
Coördinaten	: x 188448 y 331739
Bouwstijl	: traditionele bouwstijl met expressionistische invloeden
Kerndatering	: 1924-1925
Oorspronkelijke functie	: pastorie
Huidige functie	: pastorie
Architect	: N. Ramakers

Typering van het monument:

De pastorie, gebouwd samen met de Pancratiuskerk in 1924-1925 gebouwd, in een traditionele bouwstijl met expressionistische invloeden.

Historie:

De kerk en pastorie zijn ontworpen door Nico Ramakers.

Ruimtelijke context:

De kerk en de pastorie zijn gelegen op een ruim perceel in het centrum van Munstergeleen. Ten zuidoosten van de kerk is een begraafplaats. De pastorie is gelijktijdig met de kerk gebouwd en hierbij tegen de noordwestgevel van de kerk aangebouwd, ter hoogte van het koor. Kerk en pastorie vormen samen één architectonisch concept.

Bouwmassa:

Het object heeft een L-vormige plattegrond. De bouwmassa bestaat uit een korte vleugel evenwijdig aan de Kerkstraat van twee bouwlagen hoog onder een zadeldak, en haaks hierop een lange vleugel die slechts een bouwlaag omvat, eveneens gedekt met een zadeldak. De kopse gevel van deze lage vleugel sluit aan op de zijgevel van de kerk. De pastorie is deels onderkelderd.

Dak:

Beide zadeldaken, die ter plaatse van de achtergevel in elkaar grijpen, zijn gedekt met grijze Tuiles du Nord-pannen en voorzien van een houten bakgoten met lichte overstek, die rusten op het onderliggende muurwerk. De hoeken van de bakgoten zijn afgeschuind.

Gevels:

De gevels zijn opgetrokken in donkerpaarse bakstenen op de begane grond en gele bakstenen op de verdiepingen, gemetseld in halfsteens verband. Het metselwerk met gele bakstenen is gevoegd met een gele mortel. De voegen liggen terug ten opzichte van de bakstenen. De gevels zijn geplaatst op een lage gemetselde plint, bestaande uit meerdere rollagen boven elkaar.

Voorgevel:

De voorgevel is een lijstgevel en is symmetrisch van opzet. De gevel telt drie gevelassen, waarbij het accent ligt op de middenpartij. Direct boven de vensters op de begane grond is een kwartholle betonnen cordonlijst aangebracht die geheel rondom loopt. Het onderste metselwerk is uitgevoerd met donkerpaarse bakstenen, het opgaand muurwerk daarboven met gele stenen. Refererend aan de architectuur van de kerk, zijn op de hoeken, ter hoogte van de begane grond, overhoekse steunberen geplaatst.

In de voorgevel zijn nog de oorspronkelijke houten voordeur en oorspronkelijke houten ramen aanwezig. De ramen zijn nog voorzien van de oorspronkelijke geïntegreerde houten rolluiken.

Uiterst links en uiterst rechts heeft de voorgevel op de begane grond een vensteropening met naar binnen draaiende ramen beneden en dubbele bovenlichten. De beide ramen zijn voorzien van moderne rolluiken.

Op de risalerende middenas bevindt zich de monumentale entree tot de pastorie, welke duidelijk invloeden toont van het Amsterdamse expressionisme. De dubbele deuren zijn geplaatst in een portiek, dat gedekt is met een betonnen latei. Beide hoeken aan de zijkant van het portiek zijn afgeschuind. Het portiek heeft twee kleine optreden. De dubbele deuren zijn voorzien van een spitsboog-vormige ruit, waarvoor een metalen rooster van met gestileerde spitsboogvormige motieven is geplaatst (deze spitsboogvorm komt ook terug in het ontwerp van de kerk). Aan weerszijden van het portiek is een driedelig, houten raam dat de afgeschuinde lijn van het portiek volgt. Elk raam is voorzien van een traliewerk met spitsboogvorm, gelijk aan de deuren.

Boven de ingang van de pastorie, ter hoogte van de eerste verdieping, is een groot vlak siermetselwerk aangebracht, bestaande uit een vlechtwerk van metsellagen. In het midden is een natuurstenen kruis geplaatst. Dit vlak met siermetselwerk is aan de bovenzijde afgewerkt met een betonnen lijst. Op deze lijst zijn, in een terugliggende nis die geflankeerd wordt door gemetselde lisenen, vijf spitsboogvormige houten ramen geplaatst, ieder voorzien van glas-in-lood. Het omliggende metselwerk is uitgevoerd in een graatmotief, de gekromde lijnen van de spitsbogen volgend. De voorgevel wordt aan de bovenzijde afgesloten met een gemetselde steens rollaag, waarboven de bakgoot is geplaatst. In het dakvlak aan de voorzijde is een brede houten dakkapel met drie dubbele naar binnen draaiende houten ramen.

Rechter zijgevel

De rechter zijgevel bestaat uit twee delen: links de kopgevel van de korte vleugel evenwijdig aan de Kerkstraat, en rechts de zijgevel of langsgevel van de lange, éénlaags dwarsvleugel. De kopgevel links heeft dezelfde verticale tweedeling in het metselwerk, met een zone van donker metselwerk ter hoogte van de begane grond en gele bakstenen daarboven, van elkaar gescheiden door een betonnen kordonlijst.

In gevel zijn nog de oorspronkelijke houten ramen aanwezig, welke zijn voorzien van de oorspronkelijke geïntegreerde houten rolluiken.

Op de begane grond bevinden zich drie vensters, dezelfde die zich ook in de voorgevel bevinden. Ook hier zijn ramen voorzien van moderne rolluiken.

De gele baksteen waarmee het bovenste deel van de gevel is opgemetseld, vertoont op tal van plekken vorstschade. De drie vensteropeningen op de eerste verdieping vertonen sporen van herstelwerkzaamheden: delen van het metselwerk rondom de vensteropeningen zijn vervangen: het oude werk is met nieuwe stenen aangevuld en grijs gevoegd (niet geel zoals de rest van de gevel). De betonnen lijsten boven de vensteropening lijken daarbij te zijn hergebruikt. In het midden bevindt zich een breed, driedelig venster met staande ramen. Links en rechts van dit brede raam is een enkel raam, dat zeer vergelijkbaar van vormgeving is. In de top van de gevel zit een klein spitsboogvormig raam, geplaatst op een halfsteens rollaag en in eenzelfde gemetselde omlijsting.

De kordonlijst van de kopgevel links, loopt door over de langsgevel van de éénlaags vleugel rechts. Het metselwerk hieronder is ook hier uitgevoerd met donkerpaarse bakstenen, en de smalle strook daarboven is met gele stenen uitgevoerd. Strak tegen de onderzijde van de kordonlijst, zijn drie vensters met rolluiken geplaatst, gelijk aan de ramen op de begane grond van de kopgevel links en de voorgevel. De horizontale tweedeling in het metselwerk stopt op ongeveer tweederde van de gevel: de kordonlijst loopt dan nog een stukje door, maar het boven- en onderliggende muurwerk wordt voortgezet met donkere bakstenen. Hier is in een oorspronkelijke opening een nieuwe deur geplaatst die toegang geeft tot huisnummer 5. Vanaf dit punt zijn er andere ramen in de gevel geplaatst, namelijk drie spitsboogvormige vensters. De vensters zijn verdiept teruggelegd en voorzien van gekleurd glas. Ter bescherming van deze ramen is aan de buitenzijde een ijzeren raamwerk aangebracht. Achter de ramen bevindt zich de sacristie van de kerk. Op het dak is een brede dakkapel met twee dubbele naar binnen draaiende ramen. De zijkanten zijn met leien bekleed. De dakkapel wordt aan de bovenzijde beëindigd door een houten lijst met overstek. Rechts hiervan is een schoorsteen.

Interieur:

Het interieur is niet geïnventariseerd. Uit informatie van de eigenaar blijkt dat het interieur nagenoeg oorspronkelijk is.

Erfafscheiding:

Het terrein van de kerk en de pastorie is begrensd door een laag gemetseld muurtje met een sober smeedijzeren hekwerk waarin een gestileerd bloemmotief herkenbaar is (stengel, blad en een bloemetje). Langs het pad naar de kerk maakt het stenen muurtje plaats voor een geheel smeedijzeren hekwerk. De gestileerde vormgeving sluit aan bij bijvoorbeeld het traliewerk van de vensters bij de voordeur van de pastorie. Deze erfscheiding hoort dan ook bij het oorspronkelijke concept.

Bijzondere onderdelen:

De originele glas-in-lood vensters, de oorspronkelijke dubbele voordeur, de originele spitsboogvormige vensters en overige oorspronkelijke kozijnen en ramen met ingebouwde houten rolluiken. Het oorspronkelijke traliewerk voor de ramen en het siermetselwerk boven voor voordeur.

Waardestelling:

Het object is van belang wegens zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap, cultuurhistorische waarde en meer in het bijzonder vanwege:

- de architectuurhistorische betekenis in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- de architectonische gaafheid van het exterieur.
- als een plaatselijke uiting van een belangrijke (landelijke) architectuurstroming of bouwtechniek.
- als uitdrukking van het werk of behorende tot het oeuvre van een lokaal belangrijke architect.
- het object is ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving.
- de betekenis van het object als onderdeel van de nederzettingsstructuur, waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- de bijzondere detaillering met name van de ramen.
- de architectuurhistorische zeldzaamheid in relatie tot de gaafheid van het object.
- de betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een geestelijke en sociaal-maatschappelijke ontwikkeling.

Bescherming:

Het exterieur.

Foto's





Gemeentelijke Monumentenlijst | monumentnr. GM115

